

ЗАКОН

О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О СТРАНЦИМА

Члан 1.

У Закону о странцима („Службени гласник РС”, бр. 24/18 и 31/19), члан 3. став (1), тачка 13) мења се и гласи:

„13) лична карта за странца је исправа о идентитету која се издаје стално настањеном странцу и представља дозволу за стално настањење странца у Републици Србији;”

После тачке 13) додају се тач. 13а), 13б) и 13в) које гласе:

„13а) јединствена дозвола је дозвола за привремени боравак и рад странца у Републици Србији;

13б) дозвола за привремени боравак је одобрење привременог боравка странца у Републици Србији;

13в) јединствени веб портал (у даљем тексту: јединствени портал) је јавно доступан портал на интернету путем ког се подносе захтеви које страни држављани, у складу са овим законом, могу поднети електронским путем, а који технички одржава орган надлежан за пројектовање, усклађивање, развој и функционисање електронске управе;”

Члан 2.

У члану 5. после става (2) додаје се став (3) који гласи:

„(3) Ако странац приликом боравка у Републици Србији промени име или презиме прибавља нову путну исправу са промењеним личним подацима у року од шест месеци од промене личних података.”

Члан 3.

У члану 7. став (4) после речи: „овим законом” додају се речи: „узимање и”.

Члан 4.

У члану 10. после става (1) додаје се став (2) који гласи:

„(2) У управним стварима прописаним овим законом решава се у поступку непосредног одлучивања.”

Члан 5.

У називу члана 13. после речи: „превозника”, додаје се запета и речи: „организатора туристичког или пословног путовања и позивара”.

После става (4) додаје се став (5), који гласи:

„(5) Обавезу из става (4) овог члана има и физичко или правно лице на основу чијег позивног писма је странцу издата виза, ако је након уласка у Републику Србију странац затечен да незаконито борави и ако је до његовог незаконитог боравка дошло због пропуста позивара.”

Члан 6.

После члана 13. додају се назив члана и члан 13а, који гласи:

„Посебне обавезе - законитост боравка

Члан 13а

(1) Организатор туристичког или пословног путовања, односно позивар дужни су да осигурају да странац који у њиховој организацији, односно по основу позивног писма дође у Републику Србију, борави у земљи у складу са одредбама овог закона и да предузме мере којима предупредује незаконит боравак странца након уласка у Републику Србију.

(2) У циљу смањења ризика од незаконитог боравка странца, организатор туристичког или пословног путовања, односно позивар дужни су да предузимају мере и радње које се односе на обезбеђивање услова за његов законит боравак на територији Републике Србије, а нарочито да:

- 1) странац борави на територији Републике Србије у складу са одредбама овог закона;
- 2) странцу, након завршетка туристичког или пословног путовања, односно у року важења визе која је издата на основу позивног писма позивара, обезбеди путну карту у циљу његовог законитог напуштања територије Републике Србије.

(3) Ако је странац ушао у Републику Србију са визом за дужи боравак по основу запослења, позивар, на основу чијег позивног писма је виза издата, дужан је да предузме мере и радње које се односе на обезбеђивање услова за његов законит боравак и рад у Републици Србији, а нарочито да:

- 1) странац ради на територији Републике Србије, у складу са одредбама овог закона и прописа којим се уређује запошљавање странаца у Републици Србији;
- 2) изврши уредну пријаву странца на обавезно социјално осигурање, у складу са законом;
- 3) странцу, након завршетка пословних активности због којих је дошао у Републику Србију, обезбеди путну карту за његов повратак у земљу порекла у циљу његовог законитог напуштања територије Републике Србије.”

Члан 7.

У члану 16. после става (3) додаје се став (4) који гласи:

„(4) Дан уласка у Републику Србију и дан изласка из Републике Србије рачунају се у дане боравка на територији Републике Србије.”

Члан 8.

Члан 18. мења се и гласи:

„Члан 18.

(1) Виза је одобрење за улазак, боравак или транзит које странац прибавља пре уласка на територију Републике Србије.

(2) Виза из става (1) овог члана издаје се у електронском формату.

(3) Виза из става (1) овог члана може бити издата и у облику налепнице која се утискује у путну исправу странца.

(4) Издата виза није гаранција да ће странцу бити одобрен улазак у Републику Србију.

(5) Изглед обрасца визе у електронском формату и ближе услове за издавање визе у електронском формату прописује министар надлежан за спољне послове.”

Члан 9.

У члану 22. став (4) мења се и гласи:

„(4) Одредба става (2) овог члана сходно се примењује и на странца који намерава да поднесе захтев за издавање јединствене дозволе.”

Члан 10.

У члану 25. став (1) после речи: „лично,” додају се речи: „односно електронским путем,”.

После става (9) додаје се став (10) који гласи:

„(10) Ближе услове за подношење захтева за издавање визе електронским путем, ближе услове за одобравање виза, као и изглед и садржај позивног писма прописују споразумно министар надлежан за спољне послове, министар надлежан за унутрашње послове и министар надлежан за послове запошљавања.”

Члан 11.

У члану 29. после става (2) додаје се нови став (3) који гласи:

„(3) Изузетно од става (2) овог члана, дипломатско-конзуларно представништво не прибавља претходну сагласност Министарства унутрашњих послова, када је потребно хитно издати визу из разлога хуманитарног карактера, више силе или интереса Републике Србије”.

Досадашњи ст. (3) и (4) постају ст. (4) и (5).

После досадашњег става (4) који је постаје став (5), додаје се нови став (6), који гласи:

„(6) Приликом издавања визе за дужи боравак по основу запошљавања, организација надлежна за послове запошљавања надлежном органу доставља процену о испуњености услова за запошљавање странца у Републици Србији.”

Досадашњи став (5) који постаје став (7) мења се и гласи:

„(7) Рок за достављање претходне сагласности из овог члана је десет дана од дана достављања уредног захтева за издавање визе на разматрање.”

Досадашњи ст. (6) – (9) постају ст. (8) – (11).

Члан 12.

У члану 40. став (1) после речи: „90 дана”, додају се речи: „у периоду од 180 дана, дуже од периода боравака одређеног међународним уговором, односно дуже од периода на који је издата виза за дужи боравак,”.

Став (2) мења се и гласи:

„(2) У случајевима из става (1) тач. 2) – 4) и 6) – 14) овог члана издаје се дозвола за привремени боравак, а у случајевима из тач. 1) и 5) јединствена дозвола.”

Став (4) мења се и гласи:

„(4) Изузетно од става (1) овог члана, а у складу са интересом Републике Србије, Влада актом утврђује категорије странаца, критеријуме, начин и ближе услове одобравања привременог боравка странцима, као што су: странци инвеститори у Републици Србији, странци таленти, странци који су укључени у иновационе делатности, странци српског порекла, странци дигитални номади, странци са високим квалификацијама и др.”

Став (5) брише се.

Члан 13.

У члану 41. став (6) речи: „30 дана пре” замењују се речју: „до”.

У ставу (9) број: „7” замењује се бројем: „8”.

Члан 14.

Члан 41а брише се.

Члан 15.

У члану 43. став (1) после тачке 1) додаје се тачка 1а) која гласи:

„1а) важећу личну карту државе чији је држављанин, ако у складу са важећим прописима, може да улази у Републику Србију са личном картом;”

Став (2) мења се и гласи:

„(2) Лични документ који се прилаже уз захтев мора важити најмање три месеца дуже од периода на који се тражи одобрење привременог боравка.”

После става (2) додаје се став (3) који гласи:

„(3) Ближе услове за одобрење привременог боравка, изглед захтева за одобрење привременог боравка и изглед обрасца дозволе за привремени боравак прописује министар надлежан за унутрашње послове.”

Члан 16.

После члана 43. додаје се члан 43а који гласи:

„Члан 43а

Доказе из члана 43. став (1) тач. 2) и 4) овог закона не прилаже странац који је члан уже породице држављанина Републике Србије и странац који се запошљава, као и чланови уже породице странца који се запошљава.”

Члан 17.

У члану 44. став (1) мења се и гласи:

„(1) Привремени боравак може се одобрити у трајању до три године и може се продужавати на исти период, у зависности од постојања разлога због којих се привремени боравак одобрава.”

Ст. (2) – (5) бришу се.

Досадашњи став (6) постаје став (2).

Члан 18.

У члану 45. став (1) тачка 1) мења се и гласи:

„1) је рок важења личног документа који је приложен уз захтев за одобрење, односно продужење привременог боравка краћи од рока прописаног у члану 43. овог закона;”

У тачки 2) тачка и запета замењују се запетом после које се додају речи:
„осим у случају из члана 43а овог закона;”

После тачке 5) додаје се тачка 5а) која гласи:

„5а) надлежни орган, у поступку по захтеву за продужење привременог боравака, утврди да странац претходно одобрен привремени боравак није користио у складу са основом по ком је привремени боравак одобрен;”

Став (2) брише се.

Досадашњи ст. (3) – (7) постају ст. (2) – (6).

Члан 19.

Члан 46. мења се и гласи:

„Члан 46.

(1) Странац који намерава да борави и ради у Републици Србији, односно да обавља стручну специјализацију, обуку и праксу, дужан је да, у складу са одредбама овог закона и прописа којима се уређује запошљавање странаца, у периоду законитог боравака поднесе захтев за издавање јединствене дозволе.

(2) Странац који у складу са прописима којима је уређено запошљавање странаца има право на рад без јединствене дозволе, а који намерава да у Републици Србији борави дуже од 90 дана у периоду од 180 дана, дуже од периода боравака одређеног међународним уговором, односно дуже од периода на који је издата виза за дужи боравак, дужан је да поднесе захтев за одобрење привременог боравака у складу са одредбама овог закона.”

Члан 20.

После члана 46. додају се чл. 46а – 46ж који гласе:

„Дозвола за привремени боравак и рад странца (Јединствена дозвола)

Члан 46а

(1) У случају из члана 40. став (1) тач. 1) и 5) овог закона, издаје се јединствена дозвола.

(2) На основу јединствене дозволе странац има право на привремени боравак и рад у Републици Србији, у складу са законом.

(3) Странац коме је одобрен привремени боравак, односно стално настањење има право на рад у Републици Србији у складу са прописима којима је уређено запошљавање странаца у Републици Србији, без јединствене дозволе.

(4) Странац коме је издата јединствена дозвола, дужан је да у Републици Србији борави у складу са основом за коју му је издата.

Подношење захтева за јединствену дозволу

Члан 46б

(1) Захтев за издавање, односно продужење јединствене дозволе странаца, послодавац у име странца, односно лице које они овласте, подноси електронски, путем јединственог портала.

(2) За странца коме је у складу са визним режимом потребна виза за улазак у Републику Србију, захтев из става (1) овог члана подноси се након

уласка у Републику Србију, за време важења визе за дужи боравак по основу запошљавања.

(3) Изузетно, странац који поседује визу за краћи боравак, захтев из става (1) овог члана може поднети у периоду законитог боравка у Републици Србији, ако за то постоји интерес Републике Србије или разлог више силе, уз достављање доказа о постојању интереса.

(4) За странца коме у складу са визним режимом није потребна виза за улазак у Републику Србију захтев из става (1) овог члана подноси се у периоду законитог боравка странца, а може се поднети и из иностранства.

(5) Захтев за продужење јединствене дозволе подноси се најраније три месеца, а најкасније до истека рока важења јединствене дозволе.

(6) Странац који благовремено поднесе захтев из става (1) овог члана, може боравити и радити у Републици Србији до окончања управног поступка.

(7) Ако је то у интересу Републике Србије или због постојања више силе, надлежни орган може разматрати захтев за продужење јединствене дозволе који је поднет и након истека важења јединствене дозволе, уколико је временски период између истека претходно важеће јединствене дозволе и подношења захтева за продужење јединствене дозволе краћи од три месеца.

(8) Ако надлежни орган одобри издавање јединствене дозволе из става (7) овог члана, период између истека важеће јединствене дозволе и подношења захтева за продужење јединствене дозволе сматра се законитим и непрекидним боравком.

(9) У поступку издавања јединствене дозволе плаћа се прописана такса, у складу са законом.

(10) Ближе услове за подношење и обраду захтева за издавање јединствене дозволе електронским путем, ближе услове за издавање јединствене дозволе, као и изглед обрасца јединствене дозволе прописују споразумно министар надлежан за унутрашње послове и министар надлежан за послове запошљавања.

Услови за издавање јединствене дозволе

Члан 46в

(1) Уз захтев за издавање јединствене дозволе подносилац захтева прилаже:

- 1) важећи лични или службени пасош, односно важећу личну карту државе чији држављани, у складу са важећим прописима, могу да улазе у Републику Србију са личном картом;
- 2) доказ о оправданости захтева за издавање јединствене дозволе у складу са прописима којима се уређује запошљавање странаца, као и друга документа на захтев надлежног органа;
- 3) адресу боравишта, адресу становања, односно изјаву о намераваној адреси становања за странца који захтев за издавање, односно продужење јединствене дозволе подноси из иностранства.

(2) Лични документ из става (1) тачка 1) овог члана мора важити најмање три месеца дуже од периода на који се тражи издавање јединствене дозволе.

(3) Докази из става (1) овог члана прилажу се у електронској форми, и то у форми електронског документа у оригиналу или у форми дигитализованог документа.

Поступак одлучивања

Члан 46г

(1) О захтеву за издавање јединствене дозволе одлучује надлежни орган у року од 15 дана од дана пријема уредног захтева.

(2) Приликом решавања о захтеву за издавање јединствене дозволе, надлежни орган прибавља:

- 1) процену државног органа надлежног за заштиту безбедности Републике Србије да ли боравак странца на територији Републике Србије представља неприхватљив безбедносни ризик;
- 2) процену организације надлежне за послове запошљавања о испуњености услова за запошљавање, посебне случајеве запошљавања и самозапошљавање странца, у складу са прописима којима је уређено запошљавање странаца.

(3) Процене из става (2) овог члана достављају се надлежном органу у року од 10 дана од дана достављања захтева на разматрање.

(4) Надлежни орган, организација надлежна за запошљавање и орган надлежан за заштиту безбедности Републике Србије, у јединственом поступку, електронским путем размењују податке неопходне за одлучивање по захтеву за издавање јединствене дозволе.

(5) Ако су испуњени услови за издавање, односно продужење јединствене дозволе прописани законом, надлежни орган странцу издаје јединствену дозволу.

(6) Странац лично преузима јединствену дозволу.

Основ издавања јединствене дозволе

Члан 46д

(1) Јединствена дозвола може се издати ради:

- 1) запошљавања;
- 2) самозапошљавања;
- 3) посебних случајева запошљавања, у складу са прописима којима се уређује запошљавање странаца.

Одбијање захтева за јединствену дозволу

Члан 46ђ

(1) Надлежни орган решењем одбија захтев за издавање, односно продужење јединствене дозволе када:

- 1) организација надлежна за запошљавање надлежном органу достави образложену процену да нису испуњени услови за запошљавање, посебне случајеве запошљавања и самозапошљавање странца у Републици Србији;
- 2) није испуњен један или више услова прописаних чланом 46в;

- 3) је странцу на снази заштитна мера удаљења, мера безбедности протеривања или му је изречена забрана уласка;
- 4) то захтевају разлози заштите безбедности Републике Србије и њених грађана;
- 5) постоји оправдана сумња да странац неће користити јединствену дозволу у складу са основом по ком је поднео захтев;
- 6) се утврди да су документа, односно докази приложени уз захтев за јединствену дозволу фалсификовани или прибављени на незаконит начин;
- 7) постоје разлози да се оправдано верује да странац неће поступати у складу са правним поретком Републике Србије;
- 8) надлежни орган, у поступку по захтеву за продужење јединствене дозволе, утврди да странац претходно издату јединствену дозволу није користио у складу са основом за коју му је издата.

(2) Против решења из става (1) овог члана може се, преко надлежног органа, изјавити жалба у року од 15 дана од дана пријема решења.

(3) Жалба се подноси у писаној форми, на српском језику, уз плаћање прописане таксе.

(4) О жалби на решење о одбијању захтева за издавање, односно продужење јединствене дозволе одлучује Министарство унутрашњих послова.

(5) Жалба одлаже извршење решења.

(6) Против решења донетог у другостепеном поступку може се покренути управни спор.

Важење јединствене дозволе

Члан 46е

Јединствена дозвола странцу се може издати на период важења до три године, и може се продужавати на исти период, у зависности од постојања разлога због којих се издаје јединствена дозвола.

Престанак важења јединствене дозволе

Члан 46ж

(1) Ако се накнадно сазна да за странца коме је издата јединствена дозвола постоји један или више разлога прописаних за одбијање захтева за издавање јединствене дозволе, надлежни орган ће донети решење о престанку важења јединствене дозволе.

(2) Решењем из става (1) овог члана може се одредити рок у ком је странац дужан да напусти Републику Србију, који не може бити дужи од 30 дана од дана достављања решења и може се изрећи забрана уласка.

(3) На изрицање забране уласка сходно се примењује члан 78. овог закона.

(4) О постојању разлога за престанак важења јединствене дозволе инспекција рада и други органи, који у оквиру своје надлежности могу утврдити постојање тих разлога, одмах обавештавају надлежни орган по службеној дужности.

(5) У случају из става (2) овог члана цене се посебне околности сваког појединачног случаја, а посебно дужина трајања претходних привремених боравака, односно јединствене дозволе странца, његове личне, породичне, социјалне, економске и друге везе са Републиком Србијом.

(6) Против решења о престанку важења јединствене дозволе може се, преко надлежног органа, изјавити жалба у року од 15 дана од дана пријема решења.

(7) Жалба се подноси у писаној форми, на српском језику, уз плаћање прописане таксе.

(8) О жалби на решење о престанку важења јединствене дозволе одлучује Министарство унутрашњих послова.

(9) Жалба одлаже извршење решења, изузев у случају из става (2) овог члана.

(10) Против решења донетог у другостепеном поступку може се покренути управни спор.

(11) Решење о престанку важења јединствене дозволе може се донети и на захтев странца.

(12) Јединствена дозвола престаје да важи по сили закона у случају смрти странца, одобрења сталног настањења странца у Републици Србији, односно пријема странца у држављанство Републике Србије.”

Члан 21.

У члану 48. став (2) брише се.

У досадашњем ставу (3) који постаје став (2) речи: „од годину дана”, замењују се речима: „од три године,”

Став (4) брише се.

Члан 22.

Члан 50. брише се.

Члан 23.

У члану 51. став (2) брише се.

У досадашњем ставу (3) који постаје став (2) речи: „годину дана”, замењују се речима: „три године,”.

Став (4) брише се.

Члан 24.

У члану 57. став (1) брише се.

Досадашњи став (2) постаје став (1).

После досадашњег става (2) који постаје став (1) додаје се нови став (2) који гласи:

„(2) Странцу коме се привремени боравак одобрава по основу спајања породице са странцем коме је издата јединствена дозвола, привремени боравак одобрава се до истека рока важења јединствене дозволе странца са којим се тражи спајање породице.”

Члан 25.

У члану 58. став (2) речи: „од једне” замењују се речима: „до три”.

Члан 26.

У члану 59. став (4) брише се.

Члан 27.

У члану 66. став (1) мења се и гласи:

„(1) Ако се накнадно сазна да за странца коме је одобрен привремени боравак постоји један или више разлога прописаних за одбијање захтева за привремени боравак, надлежни орган ће донети решење о престанку права на привремени боравак.”

После става (1) додаје се нови став (2) који гласи:

„(2) Решењем из става (1) овог члана може се одредити рок у ком је странац дужан да напусти Републику Србију, који не може бити дужи од 30 дана од дана достављања решења и може се изрећи забрана уласка.”

Досадашњи ст. (2) – (8) постају ст. (3) – (9).

У досадашњем ставу (7) који постаје став (8) тачка се замењује запетом, после које се додају речи: „изузев у случају из става (2) овог члана”.

После досадашњег става (8) који постаје став (9) додају се ст. (10) и (11) који гласе:

„(10) Привремени боравак може престати и по захтеву странца.

(11) Привремени боравак престаје да важи по сили закона у случају смрти странца, одобрења сталног настањења странца у Републици Србији, односно пријема странца у држављанство Републике Србије.”

Члан 28.

У члану 67. став (1) речи: „дозвола за дуготрајни боравак” замењује се речима: „одобрење дуготрајног боравка”.

Став (2) мења се и гласи:

„(2) Стално настањење одобриће се странцу који испуњава услове из члана 70. овог закона и који у Републици Србији борави непрекидно три године на основу одобрења привременог боравка.”

У ставу (5) речи: „пет година” замењују се речима: „три године”.

У ставу (6) тачка се замењује запетом, после које се додају речи: „а благовремено подношење захтева за одобрење сталног настањења омогућава странцу да законито борави у Републици Србији до окончања управног поступка.”

Став (9) мења се и гласи:

„(9) Одредбе овог члана сходно се примењују и на странца коме је издата јединствена дозвола.”

После става (9) додаје се став (10) који гласи:

„(10) Ближе услове за одобравање сталног настањења и изглед захтева за одобрење сталног настањења прописује министар надлежан за унутрашње послове.”

Члан 29.

Члан 68. мења се и гласи:

„Члан 68.

(1) Независно од члана 67. овог закона стално настањење ће се одобрити и странцу који испуњава услове из члана 70. овог закона и то:

- 1) малолетнику, ако је један од родитеља држављанин Републике Србије или странац коме је одобрено стално настањење;
- 2) који је пореклом из Републике Србије;
- 3) који је српског порекла;
- 4) другом странцу, ако то представља интерес Републике Србије.”

Члан 30.

После члана 68. додаје се члан 68а који гласи:

„Члан 68а

(1) Стално настањење ће се одобрити странцу који је у Републици Србији боравио непрекидно дуже од три године по основу одобреног права на азил.

(2) За одобрење сталног настањења странца из става (1) овог члана, као и за члана његове уже породице, који испуњава услове за одобрење сталног настањења из члана 67. овог закона, није потребно да се испуне сви услови прописани чланом 70. овог закона, узимајући у обзир специфичне и личне околности странца коме је одобрено азил и члана његове уже породице.”

Члан 31.

У члану 69. став (1) после речи: „органу” речи: „према месту где му је одобрено привремено боравање у Републици Србији” бришу се.

У ставу (3) после броја: „68” додаје се број: „68а”.

После става (4) додају се ст. (5) и (6) који гласе:

„(5) Захтев за стално настањење се може поднети и електронским путем.

(6) Ближе услове за подношење захтева за одобрење сталног настањења електронским путем прописује министар надлежан за унутрашње послове.”

Члан 32.

Члан 70. мења се и гласи:

„Члан 70.

(1) Уз захтев за одобрење сталног настањења странац прилаже:

- 1) важећи лични или службени пасош или важећу личну карту државе чији држављани, у складу са важећим прописима могу да уђу у Републику Србију са личном картом;
- 2) доказ да поседује средства за издржавање;
- 3) доказ о здравственом осигурању;
- 4) доказе о оправданости захтева за одобрење сталног настањења;
- 5) доказ о уплати прописане таксе.

(2) Странцу коме је одобрено стално настањење издаје се лична карта за странца.

(3) Странац лично преузима личну карту за странца.”

Члан 33.

У члану 71. став (1) тачка 1) после броја: „68” додају се запета и број: „68а”.

Став (2) мења се и гласи:

„(2) Приликом доношења одлуке из става (1) тач. 1), 2) и 3) овог члана, цене се посебне околности сваког појединачног случаја, узимајући у обзир дужину трајања претходних привремених боравака, његове личне, породичне, културне, економске и друге везе са Републиком Србијом, односно озбиљност учињеног кривичног дела за које се гони по службеној дужности, као и претњу коју подносилац захтева представља по безбедност Републике Србије и њених грађана.”

Члан 34.

У члану 74. став (1) тачка 2) после речи: „180 дана” тачка и запета замењују се запетом и додају се речи: „односно дуже од периода боравка странца одређеног међународним уговором;”

У тачки 4) број „(7)” замењује се бројем: „(8)”.

Члан 35.

У члану 87. став (2) после тачке 2) додаје се тачка 3) која гласи:

„3) његов боравак на територији Републике Србије представља неприхватљив безбедносни ризик за Републику Србију и њене грађане, у складу са чланом 9. овог закона.”

Члан 36.

Назив изнад члана и члан 94. мењају се и гласе:

„Трошкови принудног удаљења

Члан 94.

(1) Трошкове смештаја и боравка у прихватилишту и друге трошкове који настану приликом принудног удаљења сноси странац.

(2) Ради наплате трошкова из става (1) овог члана од странца ће се одузети новчана средства, о чему се издаје потврда.

(3) Новчана средства која су одузета од странца користе се за подмирење трошкова принудног удаљења, издавањем потврде о трошковима принудног удаљења.

(4) Ако странац нема средства за наплату трошкова из става (1) овог члана, трошкове сноси:

- 1) физичко или правно лице које се обавезало да ће сносити трошкове боравка и принудног удаљења странца из члана 27. став (2) овог закона;
- 2) превозник који није одвезао странца у складу са чланом 13. ст. (2) и (3) овог закона;
- 3) организатор туристичких или пословних путовања из члана 13. став (4) овог закона;

4) послодавац који је запослио странца супротно одредбама овог закона или прописа којим је уређено запошљавање странаца.

(5) У случају из става (4) овог члана Министарство унутрашњих послова решењем утврђује висину трошкова принудног удаљења странца, узимајући у обзир стварне трошкове.

(6) Против решења из става (5) овог члана није дозвољена жалба, али се може покренути управни спор.

(7) Наплата трошкова принудног удаљења из става (4) овог члана застарева након пет година, рачунајући од дана извршности решења из става (5) овог члана.

(8) Трошкови које није могуће наплатити на начин из ст. (1) – (4) овог члана, падају на терет буџета Републике Србије.

(9) У трошкове принудног удаљења странца спадају трошкови набавке путне исправе земље порекла странца, путне карте за повратак у земљу порекла странца, трошкови смештаја странца у прихватилишту за странце, трошкови смештаја и путовања полицијске пратње у иностранство, као и други трошкови који могу настати у вези принудног удаљења странца.

(10) Образац потврде о одузетим новчаним средствима, образац потврде о трошковима принудног удаљења и начин израчунавања трошкова принудног удаљења прописује министар надлежан за унутрашње послове.”

Члан 37.

У члану 100. после става (1) додаје се став (2) који гласи:

„(2) Идентитет у Републици Србији странац доказује и дозволом за привремени боравак и јединственом дозволом.”

Члан 38.

После члана 101. додају се чл. 101а и 101б који гласе:

„Садржај обрасца дозволе за привремени боравак, односно јединствене дозволе

Члан 101а

(1) Дозвола за привремени боравак, односно јединствена дозвола издаје се, у облику картице, на обрасцу на ком су персонализовани подаци о врсти дозволе.

(2) Образац из става (1) овог члана садржи следеће податке: презиме, име, дан, месец и годину рођења, пол, евиденцијски број странца, државу рођења, држављанство, основ боравак и напомену.

(3) У образац из става (1) овог члана се уносе и слике биометријских података странца и то: фотографија и потпис, као и регистарски и серијски број дозволе, датум издавања, рок важења и орган издавања.

(4) Образац из става (1) овог члана садржи микроконтролер (чип) у који се уносе видљиви подаци на исправи и подаци о адреси становања странца, биометријски отисак прста странца, подаци о праву на рад, као и други подаци о странцу и са њим повезаним физичким и правним лицима, у складу са одредбама закона којим се уређују евиденције и обрада података у области унутрашњих послова, као и простор за машински читљиву зону за потребе аутоматског читавања података.

(5) По захтеву странца коме се издаје или је издата дозвола за привремени боравак, односно јединствена дозвола, у складу са посебним прописима, у микроконтролер (чип) се уписује квалификовани електронски сертификат имаоца и одговарајући подаци за формирање квалификованог електронског потписа, тако да дозвола постаје средство за формирање квалификованог електронског потписа.

(6) Образац из става (1) овог члана штампа се на српском језику, ћириличним писмом и на енглеском језику, а подаци о презимену и имену странца се уписују онако како су уписани у путну исправу странца у транскрипцији на енглеском језику, док се подаци о држављанству уписују на начин како се међународно признатим трословним кодом означава држава чији је странац држављанин, а подаци о држави рођења странца уписују се ћириличним писмом, на начин како се на српском језику назива држава чији је странац држављанин.

Издавање дозволе за привремени боравак, односно јединствене дозволе

Члан 101б

(1) Странцу који испуњава услове за одобрење привременог боравка, односно јединствене дозволе надлежни орган издаје дозволу за привремени боравак, односно јединствену дозволу, при чему је потребно лично присуство странца у циљу узимања његових биометријских података.

(2) Малолетном странцу, до навршене дванаесте године живота не узимају се отисци прстију и потпис, а приликом издавања дозволе за привремени боравак малолетном странцу, неопходно је присуство једног родитеља, старатеља, односно законског заступника.

(3) Странац коме се издаје дозвола за привремени боравак, односно јединствена дозвола, а који због својих верских или националних обичаја носи капу или мараму као саставни део ношње, односно одеће, може бити фотографисан са капом или марамом.

(4) Приликом узимања биометријских података странцу се издаје потврда која служи као доказ о започетом процесу издавања дозволе за привремени боравак, односно јединствене дозволе.

(5) У поступку издавања дозволе за привремени боравак, односно јединствене дозволе плаћа се прописана такса, у складу са законом.

(6) Странац коме је дозвола за привремени боравак, односно јединствена дозвола оштећена или ако фотографија више не одговара његовом изгледу, односно када из других разлога не може да служи својој сврси, дужан је да у року од 15 дана од дана наступања разлога из овог става поднесе захтев за издавање нове дозволе за привремени боравак, односно јединствене дозволе.”

Члан 39.

У члану 102. став (1) запета и речи: „као и странцу који нема важећу путну исправу, а привремени боравак му је одобрен решењем” бришу се.

Став (2) мења се и гласи:

„(2) Привремена лична карта за странца издаје се странцу коме је одложено принудно удаљење у складу са чланом 84. овог закона, коме је одређен обавезни боравак у складу са чланом 93. овог закона, као и у случају из члана 44. став (6) овог закона.”

Члан 40.

После члана 103. додаје се члан 103а који гласи:

„Израда образаца

Члан 103а

Образац дозволе за привремени боравак, односно јединствене дозволе, образац личне карте за странца и привремене личне карте за странца, као и образац путног листа за странце израђује Народна банка Србије - Завод за израду новчаница и кованог новца.”

Члан 41.

Назив изнад члана и члан 104. мењају се и гласе:

„Издавање личне карте за странца

Члан 104.

(1) Странцу коме је одобрено стално настањење надлежни орган издаје личну карту за странца, при чему је потребно лично присуство странца у циљу узимања његових биометријских података.

(2) Приликом узимања биометријских података странцу се издаје потврда која служи као доказ о започетом процесу издавања личне карте за странца.

(3) Странац коме се издаје лична карта за странца, а који због својих верских или националних обичаја носи капу или мараму као саставни део ношње, односно одеће, може бити фотографисан са капом или марамом.

(4) Малолетном странцу, до навршене дванаесте године живота не узимају се отисци прстију и потпис, а приликом издавања личне карте за странца малолетном странцу, неопходно је присуство једног родитеља, старатеља, односно законског заступника.

(5) Одредбе овог члана се сходно примењују приликом издавања привремене личне карте за странца.

(6) У поступку издавања личне карте за странца и привремене личне карте за странца плаћа се прописана такса, у складу са законом.

(7) Изглед обрасца и поступак издавања личне карте за странца и привремене личне карте прописује министар надлежан за унутрашње послове, а изглед обрасца захтева за издавање посебне личне карте, изглед обрасца посебне личне карте, као и поступак издавања посебне личне карте прописује министар надлежан за спољне послове.”

Члан 42.

Члан 106. мења се и гласи:

„Члан 106.

(1) Лична карта за странца издаје се са роком важења од пет година.

(2) Малолетном странцу лична карта за странца издаје се са роком важења од две године.

(3) Привремена лична карта издаје се са роком важења на који је странцу решењем одређен обавезни боравак, одложено принудно удаљење, односно одобрен привремени боравак.

(4) Посебна лична карта издаје се са роком важења до четири године.”

Члан 43.

У члану 108. став (1) тачка 3) речи: „или на привремени боравак, односно ако му је привремени боравак истекао” бришу се.

У ставу (2) речи: „у „Службеном гласнику Републике Србије” о трошку странца” замењују се речима: „на званичној веб презентацији Министарства унутрашњих послова.”

Члан 44.

Назив изнад члана и члан 109. мењају се и гласе:

„Обавезе странца у случају нестанка дозволе за привремени боравак и јединствене дозволе

Члан 109.

(1) Странац је дужан да о нестанку дозволе за привремени боравак, односно јединствене дозволе, без одлагања обавести надлежни орган, који решењем проглашава дозволу за привремени боравак, односно јединствену дозволу неважећом, и исто оглашава на званичној веб презентацији Министарства унутрашњих послова.

(2) Против решења о проглашавању неважећом дозволе за привремени боравак, односно јединствене дозволе није допуштена жалба, али се може покренути управни спор.”

Члан 45.

У члану 117. став (4) мења се и гласи:

„(4) У складу са ставом (1) тачка 3) овог члана организација надлежна за послове запошљавања од Министарства унутрашњих послова преузима податке о одобреном привременом боравку или сталном настањењу странца, односно јединственим дозволама, док Министарство унутрашњих послова преузима податке о процени испуњености услова за издавање јединствене дозволе, у складу са законом.”

У ставу (5) број: „2” замењује се бројем: „1”.

Члан 46.

Члан 118. мења се и гласи:

„Члан 118.

Надзор над спровођењем овог закона и прописа донетих на основу овог закона врше Министарство унутрашњих послова, министарство надлежно за послове рада и запошљавања, преко надлежне инспекције рада, као и министарство надлежно за спољне послове, свако у делу прописане надлежности.”

Члан 47.

У члану 119. став (1) број: „50.000”, замењује се бројем: „500.000”.

Тачка 2) мења се и гласи:

„2) које не осигура да странац који, у његовој организацији, односно по основу позивног писма дође у Републику Србију, борави у земљи у складу са одредбама овог закона и не предузме мере којима предупредује незаконит боравак странца након уласка у Републику Србију (члан 13а став (1) овог закона);

После тачке 2) додаје се тачка 3) која гласи:

„3) које не предузме мере и радње које се односе на обезбеђивање услова за законит боравак и рад странца у Републици Србији, а на основу чијег позивног писма је странац ушао у Републику Србију са визом за дужи боравак по основу запослења (члан 13а став (3) овог закона).”

У ставу (2) број: „5.000”, замењује се бројем: „50.000”.

У ставу (3) број: „10.000”, замењује се бројем: „100.000”.

После става (4) додају се ст. (5) и (6) који гласе:

„(5) Уз казну за прекршај из става (1) тачка 3) овог члана, позивару се може изрећи и заштитна мера забране обављања делатности.

(6) Новчаном казном од 50.000 до 150.000 динара казниће се физичко лице за прекршај из става (1) тачка 3) овог члана.”

Члан 48.

У члану 121. став (1) број: „5.000”, замењује се бројем: „50.000”.

Члан 49.

У члану 122. став (1) број: „5.000”, замењује се бројем: „50.000”.

После тачке 1а) додаје се тачка 1б) која гласи:

„1б) борави у Републици Србији супротно разлозима због којих му је издата јединствена дозвола (члан 46а став (4) овог закона).”

Члан 50.

У члану 123. став (1) број: „5.000”, замењује се бројем: „20.000”.

Тачка 1) мења се и гласи:

„1) није поднео захтев за издавање јединствене дозволе (члан 46. став (1) овог закона);”

После тачке 1) додаје се тачка 1а) која гласи:

„1а) није поднео захтев за одобрење привременог боравака (члан 46. став (2) овог закона);”

Тачка 3) брише се.

Тачка 5) брише се.

У тачки 8) речи: „став (2)” и „став (1)” бришу се.

После тачке 10) додаје се тачка 11) која гласи:

„11) у прописаном року не понесе захтев надлежном органу за издавање нове дозволе за привремени боравак или јединствене дозволе (члан 101б став (6) овог закона).”

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 51.

(1) Влада ће у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона, донети уредбу о категоријама странаца, критеријумима и ближним условима за одобравање привременог боравака странцима из члана 12. став (3) овог закона.

(2) Министар надлежан за унутрашње послове ће у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона донети прописе о:

- 1) ближим условима за одобрење привременог боравка, изгледу захтева за одобрење привременог боравка и изгледу обрасца дозволе за привремени боравак из члана 15. став (3) овог закона;
- 2) ближим условима за одобравање сталног настајења и изгледу захтева за одобрење сталног настајења из члана 28. став (6) овог закона;
- 3) ближим условима за подношење захтева за одобрење сталног настајења електронским путем из члана 31. став (3) овог закона.
- 4) о обрасцу потврде о одузетим новчаним средствима, обрасцу потврде о трошковима принудног удаљења и начину израчунавања трошкова принудног удаљења из члана 36. став (10) овог закона.

(3) Министар надлежан за спољне послове ће, у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона, донети пропис о изгледу обрасца визе у електронском формату и ближе услове за издавање визе у електронском формату из члана 8. став (5) овог закона.

(4) Министар надлежан за унутрашње послове, министар надлежан за послове запошљавања и министар надлежан за спољне послове ће, споразумно, у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона, донети пропис о ближим условима за подношење захтева за издавање визе електронским путем, ближим условима за одобравање виза, као и изгледу и садржају позивног писма из члана 10. став (2) овог закона.

(5) Министар надлежан за унутрашње послове и министар надлежан за послове запошљавања, ће споразумно, у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона, донети пропис о ближим условима за подношење и обраду захтева за издавање јединствене дозволе електронским путем, ближим условима за издавање јединствене дозволе, као и изгледу обрасца јединствене дозволе из члана 46б став (10) овог закона.

Окончање започетих поступака

Члан 52.

Сви поступци започети до ступања на снагу овог закона окончаће се применом прописа према којима су започети, осим ако је за странца повољније да се поступак оконча по одредбама овог закона.

Престанак важења ранијих прописа

Члан 53.

Почетком примене прописа из члана 12. став (3), члана 15. став (3) и члана 28. став (6) овог закона, престају да важе одредбе члана 43. став (2) и 67. став (9) и одредбе члана 40. ст. (4) и (5) Закона о странцима („Службени гласник РС”, бр. 24/18 и 31/19) и прописи донети на основу тих чланова.

Ступање на снагу и почетак примене

Члан 54.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, а одредбе члана 1. став (2), члана 8. став (2), члана 9, члана 11. став (3), члана 12. став (2), члана 14, члана 15. став (1), члана 17. ст. (2) и (3), члана 19, члана 20, члана 22, члана 23. став (3), члана 24. став (3), члана 28. став (5), члана 31. став (3), члана 37, члана 38,

члана 40, члана 44, члана 45. став (1), члана 46, члана 49. став (2) и члана 50. ст. (2), (3) и (7) овог закона почињу да се примењују од 1. фебруара 2024. године.